Форма № Н-3.03

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від 02 вересня 2021 року
(протокол № 1)

КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ПОРУШЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

(назва освітнього компоненту)

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма
«Фізична терапія, ерготерапія у травматологіїта ортопедії»

Бердянськ 2021 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Анастасія Єфімова, старший викладач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету " 20 " серпня 2021 року, протокол № 1.

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни *«Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»* складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія та освітньо-професійної програми

«Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії», а також у відповідності з наступними нормативними документами:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», затверджений вченою радою БДПУ від 24.04.2019, протокол №9;
- Наказ МОН України від 16.10.2009 за №943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»;
- Положення «Про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті», затвердженого вченою радою БДПУ від 26 грудня 2019 року (протокол № 6);
- Положення «Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті».

Предметом навчальної дисципліни є клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях опорно-рухового апарату.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна *«Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»* тісно пов'язана з такими дисциплінами «Нормальна анатомія», «Загальна фізіологія», «Фізіологія рухової активності», «Пропедевтика внутрішніх хвороб», «Основи кардіології та пульмонології», «Терапевтичні вправи».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1.Метою навчальної дисципліни дисципліни *«Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»* є поглиблення знань студентів про проведення реабілітаційних заходів при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату та набуття ними теоретичних знань та практичних навичок щодо патогенетичних механізмів формування функціональних порушень опорно-рухового апарату, рухових обмежень при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату, особливостей проведення реабілітаційних заходів та обстежень пацієнта/клієнта у фахово-реабілітаційній діяльності для відновлення працездатності пацієнтів/клієнтів,

трактування та аналіз взаємозв'язків отриманих даних з метою визначення системи ураження та постановки реабілітаційного діагнозу.

1.2. **Основними завданнями дисципліни** *«Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»* є

- формування загальних та фахових компетентностей в розрізі предмету;
- навчити студентів оволодіти навичками роботи з проведення і застосування відповідний план професійних дій;
- проводити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії;
- виробити базові навички розробки індивідуальної програми фізичної терапії;
- визначати доцільні методи впливу засобів фізичної терапії при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату, вибрати оптимальний для пацієнта/клієнта комплекс реабілітаційних заходів.

1.3.Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набутитаких фахових компетентостей:

Інтегральна: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Перелік загальних компетентностей та відповідних їм шифрів:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 04. Здатність працювати в команді.

Перелік спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних їм шифрів:

СК01 Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК03 Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК05 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК06 Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК09 Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК10 Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

Та демонструвати такі програмні результати навчання (ПР):

ПР01 Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР04 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР05 Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР06 Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР07 Трактувати інформацію про наявні у пацієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР08 Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР09 Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР10 Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР12 Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР14 Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться _5/150_ (кредитів ЄКТС/години).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ. Менеджмент у системі охорони здоров'я

Тема 2. Принципи і засоби фізичної терапії після травм опорнорухового апарату

Тема 3. Рани. Симптоматика. Класифікація ран. Ускладнення травм.

Тема 4. Опіки. Клінічний реабілітаційний менеджмент при опіках

Тема 5. Відмороження. Клінічний реабілітаційний менеджмент при відмороженнях

Тема 6. Переломи кісток та принципи лікування.

Тема 7. Клінічний реабілітаційний менеджмент при переломах кісток плечового поясу

Тема 8. Клінічний реабілітаційний менеджмент при переломах кісток та травмах верхньої кінцівки

Тема 9. Клінічний реабілітаційний менеджмент при переломах кісток нижньої кінцівки

Тема 10. Клінічний реабілітаційний менеджмент при переломах кісток тазу

Тема 11. Клінічний реабілітаційний менеджмент при компресійних переломах хребта

3. Рекомендована література

Базова

1. Белоусова В.А. Роль лечебной физической культуры и методов реабилитации при заболеваниях опорно-двигательного аппарата /В.А.Белоусова, Л.С. Постемська, Л.В. Космач, А.Ю. Азархов // Измирительная и вычислительная техника в технологических процессах. – 2012. – № 3. – С. 102–105.

2. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи: [Навчальний посібник] / С.О.Горбатюк – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008.- 192с.

3. Голяченко О. М. . Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я / О. М. Голяченко, А. М. Сердюк, О. О. Приходський. // Джура. -К.: - 1997 -328с .

4. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура (кинезотерапия): [Учеб. для студ. высш. учеб. заведений] - /В.И. Дубровский. – М.: ВЛАДОС, 2002. – 512 с.

5. Дубровский В.И. Лечебная фізкультура и врачебный контроль./В.И.Дубровский - М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006.- 598с.

6. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура. Учебное пособие для вузов.- М.:"ГЭОТАР-мед", 2002. - 559с.

7. Еремушкин М.А. Мягкие мануальные техники. Постизометрическая релаксація мышц / М.А.Ерѐмушкин М.А., Б.В. Киржнер, А.Ю. Мочалов // Учебное пособие. – СПб: Наука и Техника, 2010. – 288 с.

8. Кабычкин А. Е. Современные методы лечения заболеваний опорно-

двигательного аппарата в амбулаторной практике /А.Е.Кабычкин, А.Ю Груздева, Н.А. Бочкарева // Доктор. Ру. – 2012. – № 10. – С.43–45.

9. Криштопа Б. Органи управління та керівництво охороною здоров'я в період української державності / Б. Криштопа // Агапіт - 2000. - № 12.

10. Медицинская реабилитация: Руководство для врачей / Под ред. В.А.Епифанова.- М.:МЕД-пресс-информ, 2005.- 328 с.

11. Медицинская реабилитация: [Учебник для студентов и врачей]/ Под общ. ред. В.Н.Сокрута, Н.И.Яблучанского.-Славянск:"Ваш имидж", 2015.- 620 с.

12. Мурза В.П. Фізична реабілітація. [навчальний посібник] - К.: «Олан», 2004. - 559 с.

13. Мухін В.М. Фізична реабілітація в травматології: монографія / В.М.Мухін.- Л.: ЛДУФК, 2015.- 428с.

14. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник / В.М.Мухін. – 3-є вид., переробл. та доповн. – К.: Олімп. л-ра. 2009. – 488 с.: іл.

15. Основи менеджменту і маркетингу в медицині:навч. посіб./ Т.В. Єрошкіна, О.П. Татаровський , Т.М. Полішко, С.С. Борисенко .– Д.: РВВ ДНУ, 2012. – 64с.

16.Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И.Пархотик - К.: Олимпийская литература, – 2007. – 280с.

17. Перевозчикова Е.В. Физическая реабилитация при нарушениях опорнодвигательного аппарата в условиях реабилитационного центра / Е.В. Перевозчикова, В.А. Магдалинов // Научный поиск. – 2013. – № 2. – С. 25–27.

18. Физическая реабилитация / Под ред. С.Н. Попова. - Ростов - на - Дону: "Феникс", 2006. - 603 с.

18. Юмашев Г.С. Травматология и ортопедия. - М.: "Медицина", 2003. - 576 с.

Додаткова література:

1. Скляренко Є. Т. Травматологія і ортопедія: Підручник / Є. Т. Скляренко. — К. : Здоров’я, 2005. — 384 с

2.Дубровский В.И. Лечебная физическая культура и врачебный контроль. - М.: "Медицинское информационное агентство", 2006. - 597 с.

3. Каптелин А.Ф. Гидрокинезотерапия в ортопедии и травматологии М.: Медицина, 1986. - 224с.

4. Краснов А.Ф., Аршин В.М., Аршин В.В. Травматология. Справочник Ростов- наДону: Феникс. 1998 - 602 с.

5. Пилашевич А.А., Гусев П.Е., Анкина В.В. Реабилитация больных после стабильнофункционального остеосинтеза при переломах длинных трубчатых костей. Метод.рекомен. - К.: Олимпийская литература, 1998. - 24 с.

6. Пилашевич А.А., Гусев П.Е., Капралов С.Ю. Реабилитация больных при повреждениях сухожилий пальцев кисти К.: Олимпийская литература, 1998. - 25 с.

7. Полежаев В.Г. Стрессовые переломы / Под ред. В.Г. Полежаев, И.С. Савка, В.И. Чобан - К., 2002. - 160 с.

8. Фарит А. Хабиров Клиническая неврология позвоночника - Казань,

2003.

9.Физическая реабилитация / Под ред. СН. Попова. - Ростов-на-Дону, 1999. - 608 с.

10.Физические методы в лечении и медицинской реабилитации больных и инвалидов / Под ред. И.З. Самосюка, М.В. Чухраев, СТ. Зубкова- К.: здоров'я, 2004 - 624 с.

4. Методи навчання:

1) За джерелами передачі й характером сприйняття інформації :

✓ словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда;

✓ наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження;

✓ практичні: фізичні вправи, практичні роботи, дослідні роботи.

2) Методи стимулювання навчальної діяльності:

✓ навчальна дискусія – суперечка, обговорення будь-якого питання з навчального матеріалу;

✓ створення клінічної ситуації в процесі викладання навчального матеріалу – використання клінічних випадків.

3) Методи контролю і самоконтролю у навчанні:

✓ усний контроль;

✓ письмовий контроль;

✓ тестовий контроль.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання – *екзамен.*

6. Система оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролями.

Поточний контроль включає бали за роботу на лекціях, практичних та індивідуальних заняттях, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих робочою програмою навчальної дисципліни результатів навчання.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D

50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов’язковим повторним вивченням ОК)